

gan om någon som helst *utvidgning* af den nu befintliga beväringsskyldigheten, vare sig genom tjänstetidens eller öfningstidernas förlängande, hvilket ganska riktigt bör behandlas i sammanhang med en möjligen blifvande ombildning af försvarsväsendet i sin helhet. Här afses allenast borttagande af den olikhet inför lagen, till förmån för de bemedlade och till men för de obemedlade, som kvarstår, så länge friköp och lega bibehållas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får jag härmedelst vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla, att alla föreskrifter i nu gällande beväringförordningar, hvilka röra friköp från fredsöfningarne eller lega från krigstjensten, måtte upphävas, och i följd deraf i främsta rummet hela tredje artikeln i Kungörelsen af den 13 November 1860 uteslutas, samt vidare alla dermed sammanhängande delar af öfriga föreskrifter, som röra beväringssinrättningen, uteslutas eller ändras.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1870.

J. Mankell.

N:o 27.

Af Herr C. W. Sjögren: Om anvisande af ett anslag å En million R:dr för Nässjö—Oscarshamns-jernvägen.

Sedan 1869 års Riksdag under förklarande att Nässjö—Oscarshamns-jernvägen var af den vikt för landet, att den borde komma i åtnjutande af understöd från Staten. anvisat En million R:dr R:mt att till bolaget för nämnda jernväg utbetalas, efter det jernvägen blifvit färdigbyggd, afsynad och godkänd, under vilkor, att bolaget under år 1869 skulle använda minst en lika stor summa till

arbetets bedrifvande, för att sälunda bereda tillfälle till utkomst åt ortens nödlidande och arbetsförtjenst saknande befolkning, samt att bolaget i öfrigt uppfyllde de vilkor, Kongl. Maj:t för understödets erhållande kunde komma att i nåder föreskrifva, har bolaget dels i enlighet med Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 18 Juni sistlidna år i behörig tid inlemnad plan för jernvägsarbetet, utvisande längd- och tvärprofiler, konstruktionsritningar å broar m. m. till nådig fastställelse, som under den 15 sistlidne Oktober meddelats, dels med iakttagande af öfriga i samma nådiga bref föreskrifna vilkor bedrifvit jernvägsarbetet med den kraft, att vid innevarande års början redan en väglängd af 89,640 fot blifvit terrasserad och till nära hela sin utsträckning försedd med stängsel och trummor m. m. Bolaget, som för dessa arbeten och för gjorda inköp af rails och sleepers under föregående året utgifvit en summa af 1,145,221 R:dr 19 öre R:mt har således hittills fullgjort de vilkor, som för det beviljade statsunderstödet erhållande erfordras.

Att detta under föregående årets bekymmersamma förhållanden kunnat ske har sin förklaringsgrund endast deri, att hela orten med det varmaste intresse omfattat företaget, och att både kommuner och enskilde, lifvade af detta intresse, täflad med hvarandra i ansträngningar och uppoffringar för företagets befrämjande, men med bekymmer finner sig bolaget urståndsatt att endast genom egna ansträngningar fullborda hela jernvägsbyggnaden, som omfattar en sträcka af 14 mils längd, med samma spårvidd som statsbanorna. och äfven till en del ganska svår terräng, då dels orten med sina ringa kapitaltillgångar omöjligen kan sammanskjuta hela den summa af cirka 3,350,000 R:dr R:mt, som de Svenske aktieegarne skola kontant anskaffa, och dels lån på den beviljade millionen icke kan fås, när dess utbetalande är beroende af vilkor, som bolaget under sjelfva byggandet ej kan uppfylla. Skall det derföre blifva möjligt att fullborda denna, med så stor raskhet och så lifligt intresse påbörjade jernvägsanläggning, så är det nödvändigt att Staten under sjelfva byggnadsarbetet räcker bolaget en hjälpsam hand.

I anseende till företagets betydenhet och med hänsyn till de stora fördelar denna jernväg kommer att bereda hela landet, bör det icke heller anses otillbörligt att anhålla om en sådan hjälp.

Enligt det med entreprenörerna upprättade arbetskontraktet utgör anläggningskostnaden för en engelsk banmil 5,550 £ Sterling, hvilket för hela linien, som omfattar 92 Engelska mil och 54 chains, uppgår till en summa af 9,258,232 R:dr R:mt, hvilken summa skolat beredas på det sätt, att bolaget, enligt bolagets af Kongl. Maj:t fastställda bolagsordning, för $\frac{1}{3}$ af anläggningskostnaden, eller 3,086,077 R:dr 33 öre R:mt, utfärdar ouppsägbara obligationer, löpande med 5 proc. ränta, för $\frac{1}{3}$ eller lika summa preferensaktier serien A samt $\frac{1}{3}$ aktier serien B.

Entreprenörerne Herrar John Morton & Sons skola enligt arbetskontraktet för hvarje månad hafva i liqvid för färdiggjort arbete $\frac{1}{3}$ obligationer, $\frac{1}{3}$ aktier serien A och $\frac{1}{3}$ kontant, hvarförutom de äro förbundne att, intill dess vägen är färdig, betala ränta å obligationerna.

Den del af sjelfva anläggningskostnaden, som bolaget således har att kontant betala, utgör följaktligen 3,086,077 R:dr 33 öre R:mt, hvartill vidare komma, dels extra utgifter, dels räntor på det kontant utbetalda kapitalet under anläggningstiden m. m., hvilka tillägg antagas öka förenämnde summa till ungefär 3,350,000 R:dr R:mt.

Vidare och med afseende å fördelarne af denna jernvägsanläggning kan anföras, att jernvägen framgår från Nässjö förbi Ekesjö stad till Oscarshamn, en trakt, som hittills varit i saknad af andra kommunikationer än de vanliga landsvägarne, och sålunda sammanbinder Statens södra stambana med Östersjön vid en ypperlig hamn, som sällan isbelägges, passerar på $1\frac{7}{8}$ mils afstånd Wimmerby stad, der Kinda kanal antagligen lär komma att hafva sin ändpunkt, samt berör dels en mängd sågverk och jernverk, hvilka, af naturen försedda med ypperlig vattentillgång, egna malmer och kol, dock aldrig kunnat drifvas till någon höjd af brist på fortskaffningsmedel, dels tvenne lägerplatser, Hultsfred och Ränneslätt, dervid genomlöpande ett kavalleriregementes och två infanteriregementens förläggningssorter.

De stora fördelar denna anläggning skulle tillskynda de orter den genomgår bevisas bäst deraf, att från Ydre härad i Östergötland och Fagerhult, Elghult, Kråksmåla m. fl. socknar i Calmar län landsvägar af längre utsträckning redan äro nu under anläggning till de särskilda stationerna på Oscarshamnsbanan.

Att jemväl allmänheten i de orter, som beröras af jernvägen, med särdeles intresse omfattat företaget, synes deraf, att 42 kommuner, en mängd allmoge, såsom mindre hemmansegare, handtverkare och torpare, ingått såsom delägare i bolaget, genom att dels lemna fri jord, dels vissa dagsverken per matlag, dels sleepers och byggnadsmaterialer, och det torde derföre kunna sägas, att denna anläggning förete första exemplet i vårt land, der ett arbete af sådan utsträckning som denna jernväg åstadkommes till stor del genom allmogens och arbetarnes enighet och uppoffring.

I betraktande af allt detta vågar jag framhålla, att denna jernväg eger företräde och är förtjent af understöd framför andra jernvägsanläggningar, desto heldre som arbetet på denna bana redan fortskridit så långt, att *arbetets afstadnande skulle blifva för orten särdeles olycksbringande, ja till och med ruinerande.*

Då enligt hvad den af Statens vid jernvägsbyggnaden anställde kontrollant till Kongl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen aflemnade rapport visar, arbetet hitintills

hitintills är utfördt med solidité, och en större sträcka terrasserad, inhägnad och försedd med broar och trummor, utan att några nämnvärda anmärkningar deremot förekommit, ett större parti rails anskaffad, samt dessutom de af Kongl. Maj:t och Riksdagen för år 1869 bestämda vilkor för erhållande af En million R:dr blifvit uppfyllda, bör allt tvifvel försvinna att icke bolaget, om understöd af Staten erhålles, bygger banan färdig.

I anledning af hvad jag nu haft äran anföra, får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen behagade bevilja ett anslag af 1 million R:dr, att utgå med 500,000 R:dr R:mt när $\frac{1}{4}$:del af vägen och ytterligare 500,000 R:dr R:mt när halfva vägen är färdigbyggd och öppnad för trafik.

Nödiga handlingar och upplysningar skola i mån af behof framdeles aflemnas till Stats Utskottet, dit jag vördsamt anhåller att denna motion må remitteras.

Stockholm den 27 Januari 1870.

C. W. Sjögren.

N:o 28.

Af Herr **O. P. Rylander**: Om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t derom, att den, som förut innehar ordinarie tjänst på stat, icke må till tjänsteman vid Statens jernvägar förordnas.

Att med Statens medel bör iakttagas all möjlig sparsamhet är ett gammalt, ofta upprepadt, fastän mycket sällan tillämpadt ord; jag tror icke dess mindre, att nödvändigheten fordrar dess tillämpning; att jernvägsstaten är en af de, hvaruti icke minst kan göras, såväl besparingar, som för öfrigt nyttiga reformer, tror jag är allmänt känt; för min del anser jag mig visserligen icke